

PRZEGLĄD ZDROJOWO-KĄPIELOWY

PRZEWODNIK TURYSTYCZNY

OFICYALNY ORGAN I WŁASNOŚĆ POLSKIEGO TOW. BALNEOLOGICZNEGO.

PREZES: PROF. Dr. STANISŁAW PAREŃSKI.

Czasopismo ilustrowane. — Wychodzi cały rok co dni 14

pod redakcją

Dra Jana Frączkiewicza, Dra Zenona Pelczara, Dra Zygmunta Wąsowicza i Dra Józefa Zanietowskiego.

Dział kosmetyczno-lekarski: Dr. Luster.

Redakcja i Administracja:
Kraków, Pańska 5.

Lokal redakcyjny i administracyjny otwarty codziennie od godz. 8—10 przedpoł. i od 3—6 popoł. z wyjątkiem niedziel i świąt.

Prenumeratę przyjmują Zarządy zdrojowe, biura ogłoszeń i księgarnie tak w kraju jak i zagranicą.

Warunki prenumeraty z przesyłką pocztową:

	w Austrii	w Niemczech	w Król. Pol. i Rosyi.
Rocznie	6 K — h.	6 Mk — fen.	3 Rb. — kop.

„Przegląd zdrojowo-kąpielowy“ znajduje się w pociągach osobowych i pospiesznych oraz we wszystkich kawiarniach, cukierniach, hotelach i restauracjach. P. T. Lekarzom w Galicyi, W. Ks. Poznańskiem i Królestwie Polskiem „Przegląd“ rozsyła się bezpłatnie.

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia za 1 wiersz petitowy lub jego miejsce 40 h. Nadesłane za wiersz garmondu lub jego miejsce 1 kor.

Ogłoszenia prócz Administracji przyjmują wszystkie biura ogłoszeń w kraju i R. Mosse i Haasenstein w Wiedniu.

TREŚĆ: Pamiętajmy o polskich zdrojowiskach i uzdrowiskach. — Jubileusz Prof. Dra Pareńskiego. — Dr. Zanietowski sekretarz Tow. Balneol. Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału Tow. Balneologicznego. — Lecznica Związkuwa. — Kosmetyka: Dr. Luster: Uwagi na czasie. Pielęgowanie zdrowia i urody podczas pobytu u wód. — Korespondencye: Łanczyn, Szczawnica, Rabka, Delatyn. — Dr. Henryk Dobrzycki. — Wiadomości bieżące.

Pamiętajmy o polskich zdrojowiskach i uzdrowiskach!

Busko Wody siarczano-słono-wapienne, jod i sól głąberską zawierające. Gubernia Kielecka. 180 m n. p. m. Od Kielc 47 wiorst szosą.

Ciechocinek (nad Wisłą). Silne solanki. Gubernia Warszawska. 357 m. n. p. m. Połączony linią boczną z Aleksandrowem, st. dr. żel. Warsz.-Bydgoskiej. Frekwencja 15.000 osób.

Druskiewiki Solanki, chlorek wapnia i magnu zawierające. Gubernia Grodzieńska. 17 wiorst od Porzecza, st. dr. żel. Warsz.-Petersb., około 200 m. n. p. m. Frekwencja dochodzi do 10.000 osób.

Iwonicz Szczawy słono-jodo-bromowe i żel.-jod.-brom. 410 m. n. p. m. 11 klm. od stacyi kolei Iwonicz. Z Krakowa przez Tarnów-Stróże, ze Lwowa przez Sambor-Chyrów-N. Zagórz. Frekwencja około 5.000 osób. Szczegóły w ogłoszeniu.

Krynica Szczawy żelaziste. Największy zakład borowinowy. 600 m. n. p. m. Stacya kolei Muszyna-Krynica. Z Krakowa 7 godzin, ze Lwowa 11 godzin (przez Tarnów). Od stacyi kolejowej 10 klm. do Zakładu. Frekwencja 9.000 osób. Szczegóły w ogłoszeniu.

Łubień Najsilniejsze wody siarczane. 275 m. n. p. m. 20 klm. od Lwowa. Stacya kolei Lwów-Sambor w miejscu. Frekwencja 1.600 osób.

Morszyn Znakomite wody gorzkie i Zakład solankowy, obok Stryja. Eksport wody i soli gorzkiej. 320 m. n. p. m. Stacya kolei w miejscu. Frekwencja 200 osób.

Nałęczów Szczawy żelaziste i wapienne. Gubernia Lubelska. 250 m. n. p. m. 5 wiorst od stacyi kol. żel. nad-wiślańskiej. Frekwencja około 2.500 osób.

Djców Zakład wodoleczniczy. 19 wiorst od Olkusza, st. dr. żel. Iwanogrodzko-Dąbrowskiej. Z Krakowa 17 klm. Frekwencja około 4000 osób.

Poląga Jedyne polskie uzdrowisko i kąpiele morskie w Bałtyku. Od Klajpedy (Memel) 1 1/2 godziny, od Libawy 7 godzin kołami. Frekwencja około 2.000 osób.

Rabka Solanka jodo-bromowa. 487 m. n. p. m. 3 godziny od Krakowa. Stacya kolei w miejscu. Frekwencja około 5.000 osób.

Rymanów Najobfitsza szczawa słono-alkaliczna jodowo-brom. Polskie Kissingen. 450 m. n. p. m. 7 klm. od stacyi kolei Rymanów. Z Krakowa przez Tarnów-Stróże, ze Lwowa przez Przemysł-Chyrów-N. Zagórz. Frekwencja 4000 osób. Szczegóły w ogłoszeniu.

Szczawnica Wody alkaliczno-słone i stacya klimatyczna. Około 500 m. n. p. m. Najbliższa stacya kolei Nowy Targ 41 klm., lub Stary Sącz 42 klm. Frekwencja 3.000 osób. Zakład wodol. i dyetet. Dra J. Kołaczkowskiego. Szczegóły w ogłoszeniu.

Swoszowice obok Krakowa. Kąpiele siarczane, mułowe, elektryczne, hydropatya Frekwencja 2000 osób.

Truskawiec Wody słone, siarczane i alkaliczne. Około 400 m. n. p. m. 8 klm. od stacyi kolei Drohobycz. Z Krakowa przez Przemysł-Chyrów, ze Lwowa przez Stryj. Frekwencja w r. 1909 r. 5.500 osób. Szczegóły w ogłoszeniu.

Zakopane Stacya klimatyczna, położona na wysokości 830—1000 m. n. p. m. Stacya kolei w miejscu. Frekwencja 12.000 osób. Zakład wodoleczniczy Dra Chramca i Sanatorium dla chorych piersiowo Dra Dłuskiego. Szczegóły w ogłoszeniu.

W interesie własnego zdrowia powinien każdy żądać wszędzie tylko
Tutek cygaretowych
 z fabryki **RUDOLFA HERLICZKI** w Krakowie.

Ostrzega się przed licznymi naśladownictwami! — Wzory i cenniki wysyła fabryka darmo i opłatnie.

Jubileusz Prof. Dra Pareńskiego.

Już w poprzednim numerze ogłosiliśmy odezwę komitetu, w skład którego weszli: Prym. Dr. Borzęcki, Prof. Dr. Braun, Prof. Dr. Ciechanowski, Prof. Dr. Dobrowolski, Prof. Dr. Domański, Prym. Dr. Frączkiewicz, Dr. Gottfried, Dr. Habicht, Prof. Dr. Jaworski, Fizyk miejski Dr. Janiszewski, Dyrektor Dr. Krzyszkowski, Rektor Dr. Łazarzski, Dyrektor Dr. Murdziński, Prof. Dr. Rutkowski, Dr. Schneider Ludwik, Prezydent Izby lek. Dr. Schöngut, Radca Dworu, Prof. Dr. Wicherkiewicz, Prym. Dr. Wachtel, Dr. Wysocki.

Już wymienione nazwiska wskazywały, że rzecz cała spoczywa w pewnych rękach, że uroczystość wypadnie świetnie, jak na to Jubilat zasługuje.

W numerze 2-gim naszego czasopisma podaliśmy ży-

w zebraniu funduszu nie tylko Koledzy, Uczniowie Jubilata, ale nawet Rada miasta Krakowa, szersza Publiczność i wdzięczni Pacyenci.

Ustalono też program uroczystości, która odbędzie się dnia 1 czerwca b. r.

Rano o godz. pół do 11-tej zbiorą się w szpitalu św. Łazarza w sali wykładowej Prof. Dobrowolskiego, Prof. Reissa, Prymaryusze szpitala, Sekundaryusze, Praktykanci i Urzędnicy szpitala, a nadto personal pomocniczy i delegacya służby szpitalnej i złożą życzenia Jubilatowi przemówieniami:

1) Dyr. Dra Krzyszkowskiego; 2) Prof. Pieniążka imieniem Kolegów Prymaryuszy; 3) Dra Kąz. Habichta imieniem Sekundaryuszy; 4) Jednego z lekarzy praktykantów.

O godz. 6-tej po południu w pięknej, wielkiej sali Krakowskiego Towarzystwa lekarskiego odbędzie się gło-

Lecznica Związkowa: Widok ogólny.

ciorys Prof. Dr. St. Pareńskiego, z okazji wyboru Jego na Prezesa Polskiego Towarzystwa Balneologicznego, przytoczyliśmy i motywa, dlaczego godność prezesa złożyło Walne Zgromadzenie w ręce Jubilata. — Nie potrzebujemy więc powtarzać tego, tem bardziej, że osoba Jego, zalety umysłu niepospolitego i wszechstronnego, zacny i prawy Jego charakter, przedewszystkiem zaś dobre Jego serce, są powszechnie znane — życiorys Jego nadto przedrukowały wszystkie prawie dzienniki i czasopisma, osobliwie wychodzące w Krakowie.

Chcąc uczcić tak zacnego Męża i pozostawić trwałą pamiątkę tej czci dla Niego, postanowił Komitet zebrać i utworzyć fundusz im. Prof. Dra St. Pareńskiego, z którego odsetki przeznaczono na wsparcie dla opuszczających szpital św. Łazarza ozdowieńców. Cel więc może najszlachetniejszy, najwięcej odpowiadający dobroci serca Jubilata — najlepszy zaś dowód w tem, jak żywy udział biorą

wna uroczystość — tam zbiorą się wszyscy, którzy chcą złożyć Jubilatowi życzenia. Będzie to zarazem uroczyste posiedzenie Tow. lekarskiego. Uroczystość rozpocznie się przemówieniem gospodarza domu, Prezesa Tow. lekarsk., Rady Dworu Prof. Dra Wicherkiewicza, następnie zabierze głos delegat Wydziału lekarskiego Uniw. Jagiell., Redaktor „Przeglądu lekarskiego“, Prof. Dr. Ciechanowski wręczy Jubilatowi numer tego czasopisma — poświęcony Jemu, jako długoletniemu członkowi Komisji redakcyjnej, następnie złożą życzenia imieniem Izby lekarskiej Prezes Dr. St. Schöngut, imieniem byłych Uczniów Dr. Ludwik Schneider, imieniem zaś obecnych Uczniów jeden ze słuchaczy medycyny Uniw. Jagiell. Imieniem Polskiego Tow. Balneologicznego i Redakcyi naszego pisma przemówi sekretarz i członek komitetu redakcyjnego Dr. J. Zanietowski. Po tej uroczystości odbędzie się w sali Tow. lekarskiego skromna uczta, w której udział wezmą nie tylko Koledzy

ZDZISŁAW ZDANOWICZ

w Krakowie, Sławkowska 3, Hotel Saski

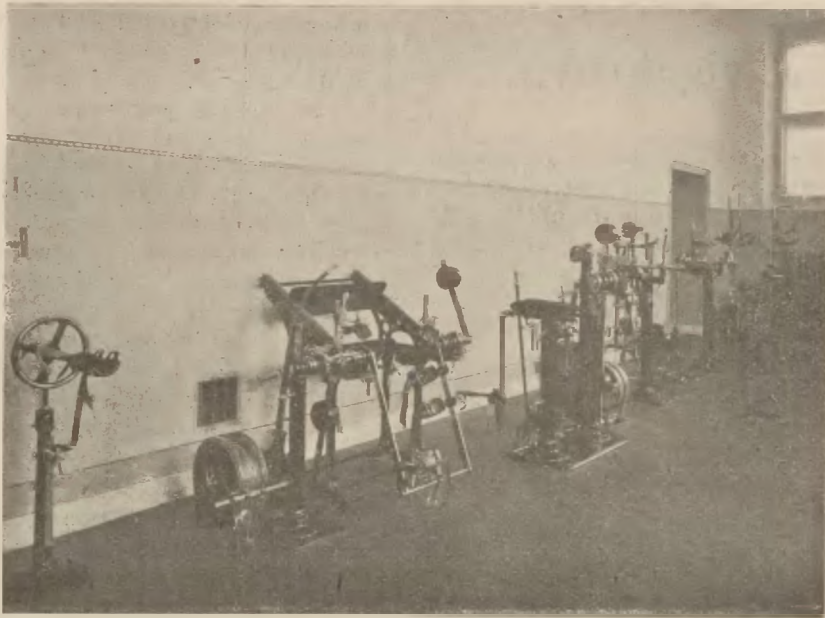
poleca: Kapelusze, Cylindry P. & C. Habiga, Scotta i inne, Bieliznę męską, Krawaty, Rękawiczki, Płaszcz, Peleryny gumowe nieprzemakalne, Kufry, Torby, Paski, Plaidy, Necesery.

i Przyjaciele, ale i bardzo wiele osobistości, przedstawicieli władz.

Polskie Tow. Balneologiczne i Komitet redakcyjny jego organu „Przeglądu zdrojowo-kąpielowego“ bierze żywy udział w tym obchodzie jubileuszowym swego Prezesa, pragnąc przyczynić się do powiększenia funduszu im. Dra Stan. Pareńskiego, chętnie pośredniczy w zbieraniu składek i datków na ten fundusz.

Dotychczas na fundusz ten złożyli:

Na fundusz im. Pareńskiego dla ozdrowieńców opuszczających szpital św. Łazarza do dnia dzisiejszego wpłynęły następujące datki od lekarzy: Kossak Leon, Lwów, koron 10, prof. Krzyształowicz Fr. 20, prof. Reiss Władysław, Kraków, 20, prof. Gliński Konrad, Kraków, 10, Mączka Tomasz, Kraków, 5, Boczar Stanisław, Kraków, 20, Bannet Arnold, Kraków, 5, Eichhorn Ferd., Kraków, 50, Kopf Leon, Kraków, 10, prof. Rydygier Ludwik, Lwów, 10, prof. Jaworski Walery, Kraków, 20, Łobaczewski Adam, Kraków, 50, Ludwik Schneider, Kraków, 500 (jako pierwsza rata), prof. Jakubowski Maciej,

Lecznica Związkowa: Zakład mechaniczno-leczniczy.

Kraków, 50, prof. Wiczowski Józef, Lwów, 10, prof. Chlumski Wacław, Kraków, 20, Wierzbicki Z., Bisenz-Bzence, 20, Grünzweig Bernard, Strumień, 20, Knapczyk, Bogumin, 20, Wurst, Kałusz, 10, Steinsberg. Franzensbad, 50, prof. Bujwid Odo, Kraków, 30, Zasadzki Stan., Szczurowice, 10, Gawlik sen., Sucha, 10, Baschkopf, Kraków, 4, Schudmak, Kraków, 10, prof. Ciechanowski, Kraków, 20, Filipkiewicz Stefan. Trenczyn, 50 (jako pierwsza rata), Turzański, Jarosław, 2, Bernadzikowski, Lwów, 10, Müller Emil, Lwów, 10, Lipski Kazimierz, Lwów 10, Grażyński Edward, Kraków, 10, Chłapowski, Kissingen, 20, Łowiński, Bad Nauheim, 20, prof. Łepkowski, Kraków, 20, Smolarski Wład., Kraków, 10, prof. Rutkowski Maksymilian, Kraków, 50, Frączkiewicz Jan, Kraków, 50, prof. Wicherkiewicz, Kraków 30, Wachtel Z., Kraków, 30, Luster, Kraków, 5.

Ponadto dyrekcja skarbu izdebnickiego nadesłała koron 20, pan Seeling z Izdebnika kor. 10, pan Rosner Zygmunt kor. 10, Administracja Przeglądu Zdrojowo-kąpielowego k. 20.

Świadczy to o dobrem i obywatelskim zrozumieniu potrzeby i doniosłości utworzenia funduszu dla ozdrowieńców i ze strony sfer nielekarskich. Należy się spodziewać, że i inne instytucje publiczne, obszary dworskie, przedsiębiorstwa i osoby prywatne pójdą za tym, naśladowani godnym przykładem i przyczynią się do utworzenia tej tak potrzebnej fundacji.

SPRAWOZDANIE

z posiedzenia Wydziału Polskiego Tow. Balneologicznego odbytego w Krakowie dnia 17-go maja 1910 r.

Skreślił

Dr. Zanietowski, sekretarz Towarzystwa.

Obecni prezes prof. Pareński, Dr. Czercha, Dr. Piotrowski, Dr. Aronsohn, Dr. Frączkiewicz, Dr. Zanietowski.

1) Sekretarz Dr. Zanietowski odczytał protokół z poprzedniego posiedzenia, który jednogłośnie przyjęto, i zdał sprawę z powierzonych mu przez Wydział czynności.

2) Prezes odczytał pismo komisji przemysłowo-lekarskiej lwowskiej w sprawie „Przewodnika po Galicyi“. Po dyskusyi, w której brali udział wszyscy członkowie

Wydziału, uchwalono zawiadomić o tem piśmie redaktora „Przewodnika“ dra Pelczara, a sekretarzowi polecono wystosować odpowiedź do komisji przemysłowo-lekarskiej, wyjaśniającą, iż „Przewodnik po Galicyi“ jest rocznym wydawnictwem zeszytów, którego zeszyt obecny zawiera opisy tych zdrojowisk, które zechciały same udzielić informacji; zeszyt z roku 1911 będzie zaś rodzajem „Przewodnika po zdrojowiskach“, który będzie rozdany Członkom Zjazdu lekarskiego podczas zamierzonej Wystawy balneologicznej.

3) Uchwalono delegować Dra Zanietowskiego i Dra Frączkiewicza na jubileusz prof. Pareńskiego i wyrażono jubilatowi serdeczne życzenia.

4) Uchwalono program akcji przygotowawczej dla urządzenia Wystawy balneologicznej w r. 1911 i postanowiono rozesłać odnośny kwestyonaryusz do zdrojowisk.

JAN MICHALIK

CUKIERNIA LWOWSKA

Kraków, ul. Floryańska L. 45.

CUKIERNIA ODZNACZONA ZA SWOJE WYROBY NA WYSTAWACH ŚWIATOWYCH NAJWYŻSZEMI NAGRODAMI.

Poleca wszelkie artykuły wchodzące w zakres postępowego cukiernictwa.

Wzorowe urządzenie pracowni cukierniczej, jak i dobór surowego materiału, daje zupełną gwarancję doborowego i zdrowego produktu.

Specjalne cenniki darmo i oplatnie.

„NAŁĘCZÓWKA“

PENSYONAT

Drowej **Anny Wąsowiczowej i Antoniny Baumowej**
W KRYNICY.

Dom nowo urządony z komfortem. Oświetlenie elektryczne, wodociągi, kanalizacja. Telefon międzymiastowy. Kuchnia wytworna, z uwzględnieniem przepisanej diety.

Ceny umiarkowane.

Pensjonat otwarty od 15 maja do 10 października.

Bliższych szczegółów udziela na żądanie

Zarząd Pensjonatu Nałęczówka w Krynicy.

Lecznica Związkowa.

Lecznica Związkowa w Krakowie, położona w miejscu zacisznym, zdala od zgiełku wielkomiastowego, a przecież w środku miasta, (ul. Garncarska L. 11), odpowiada urządzeniem swem ostatnim wymogom postępu; umieszczona jest w budynku na ten cel wystawionym, odsuniętym od ulicy na 16 m., a otoczonym obszernym ogrodem, urządzonego dla ozdrowieńców.

W budynku tym, którego fasada już ma swoistą cechę czystości, urządzone wszystko, co może być potrzebne do leczenia chorych tak zachowawczego jak i operacyjnego, a przy każdym urządzeniu uwzględniono wszystko, co możliwe pod względem higieny, estetyki, wygody chorych i komfortu.

Z obszernego podjazdu można albo wejść do budynku albo podjechać z ciężko chorym wprost pod windę. Wejście główne prowadzi obok łoża portyera przez przedsionek w całości wyłożony kafelkami, w trzech kierunkach: jeden to schody do obszernego hallu w parterze budynku, drugi to schody boczne do kancelaryi zarządu, trzeci wreszcie, to schody do przyziemia.

Schodząc do przyziemia, natrafiamy znowu na obszerny hall, stanowiący poczekalnię dla chorych, zgłaszających się do zakładu, przeznaczonego do konserwatywnego leczenia chorób kobiecych, gdzie wszystkie urządzenia do tych celów służące, pomieszczono w trzech ubikacjach. Obok tego zakładu w dwóch pokojach urządzone pracownie dla badań chemicznych, mikroskopowych i bakteriologicznych. Obok pracowni w trzech ubikacjach urządzone zakład wodoleczniczy, a tuż przed nim ciemnię fotograficzną. Po stronie przeciwnej zakładu wodoleczniczego urządzonej pierwszą i jedyną w Krakowie kąpiel stałą (Dauerbad), a tuż obok tego zakład do fotografii Roentgena. Za tym zakładem znajdujemy windę na brudy, przeprowadzone przez wszystkie kondygnacje budynku w osobnych ubikacjach, a tuż obok windę dużą elektryczną osobową na 4 osoby, automatyczną, połączoną wprost z podjazdem, a za nią tylna klatka schodowa. Ciężkie drzwi żelazne przedzielają w dwóch miejscach korytarz, biegnący pomiędzy wspomnianymi zakładami, a to jedne zamykają hall

parterowy, a z nim zakład ginekologiczny i pracownię, drugie zaś oddzielają resztę zakładów od dalszych ubikacji, gdzie obok mieszkań służby znajdujemy pralnię i prasownię elektryczną, transmisję dla ortopedyi, urządzenie dla ogrzewania wodnego całego budynku, regulowania automatycznego ciepłoty w pojedynczych ubikacjach, oraz w osobnej przybudówce kocioł centralny dla sterylizacji. Przyziemie ma wszystkie ubikacje wysokie, doskonale naświetlone, o dużych oknach, a to dzięki głębokiemu wykopowi, okrążającemu budynek w całości, wysłanemu asfaltem.

Drugi kierunek prowadzący z wejścia głównego wskazuje wygodne obszerne granitowe schody prowadzące do wielkiego hallu parterowego, przeznaczonego dla odwiedzających i interesantów. Drzwi z hallu prowadzą na długi korytarz, zamknięty na końcu cieńkimi żelaznymi drzwiami, a w korytarzu tym szereg drzwi prowadzi do pokoi dla chorych, słonecznych, obszernych, z których każdy posiada odpowiednią elektryczną wentylację, regulator ciepłoty pokoju, umywalnie z ciepłą i zimną wodą i meble odpowiednio do celów dobrane. Pokój jednoosobowy ma 50—70 mtr, sześciennych pojemności, pokoje inne po 100—120, a pokoje zbyt liczne zaopatrzone w osobne łazienki i klosety. W tym korytarzu obok szeregu pokoi chorych, pomieszczenia dla służby, łazienek i klosetów znajdują się jeszcze wejścia do przygotowni i sali operacyjnej dla operacji nieaseptycznych. Po wyjściu z korytarza spotykamy znowu trzy kierunki, jeden to obszerne schody na piętro pierwsze, drugi to tylna klatka schodowa a trzeci wreszcie to kilka stopni w dół prowadzi do mezaninu niższego, w którym w dwóch olbrzymich salach o piętrowej wysokości urządzone z wielkim komfortem wszystko co dać można w zakładzie medykomechanicznym i ortopedycznym; obok tych sal są rozbieralnie i osobne ubikacje do masażu, jakoteż administracyi.

Po wyjściu na pierwsze piętro napotyka się rozbieżne dwa skrzydła budynku, z których każde kończy się werandą oszkloną, ogrzaną, urządzonej dla werandowania przez cały rok. W jednym z tych skrzydeł obok szeregu pokoi dla chorych znajdujemy przestrzeń operacyjną, urządzonej według ostatnich wymogów postępu; jest tam obszerna przygotownia dla chorych, rozbieralnia dla lekarzy, przygotownia dla lekarzy, przestrzeń na skład materiałów opatrunkowych i narzędzi, przestrzeń do sterylizacji opatrunków i przyborów operacyjnych a wreszcie duża sala dla operacji aseptycznych w całości wyłożona kafelkami, oświetlona nie tylko dwoma olbrzymimi żelaznymi oknami, ale także światłem jasnym, aseptycznie urządzonej, a wśród tego urządzenia widzimy źródło olbrzymie światła sztucznego, bo dające razem 4000 świec. Każde z wspomnianych skrzydeł zamykają żelazne drzwi. Drugie skrzydło na pierwszym piętrze posiadające piękny hall mieści obok zwykłych pokoi dla chorych i innych przynależnych ubikacji, przestrzeń specjalnie urządzonej dla porodów z oddzielną sterylizacją, wylęgarkę (couveuse) dla noworodków z pokojkami dla matki, oraz salę opatrunkową.

Krocząc schodami klatki schodowej tylnej natrafiamy na mezanin górny, gdzie oprócz magazynów znajdują się ubikacje dla badań okulistycznych. Tymi też schodami wchodzimy na piętro drugie, gdzie w jednym skrzydle zakończonem werandą są sale chorych i kotły dla wody sterylizowanej, dla sterylizowanych płynów przeciwniejących

Józef Massar

W KRAKOWIE

ulica Floryańska L. 15,

poleca na obecny sezon Nowości dla Pań na suknie:
 w wełnie, jedwabiu, batystach, zefirach i t. p.,

jakoteż

WYBÓR NOWOŚCI W KONFEKCYI DZIECIĘCEJ.

Towary doborowe. — Ceny umiarkowane.

i dla sterylizowanej soli kuchennej, w drugim zaś umieszczono liczną służbę, kuchnię kawiarnię, spiżarnię, chłodnię oraz i przestrzenie do mycia naczyń.

Cały budynek jest w całym tego słowa znaczeniu zabezpieczony przed pożarem, gdyż prócz wiązania dachu, drzwi i okien nie użyto nigdzie do budowy drzewa, a wszędzie jest tylko kamień, beton i żelazo.

KOSMETYKA.

Dr. LUSTER.

Uwagi na czasie.

Pielęgnowanie zdrowia i urody podczas pobytu u wód.

W roczniku II. „Kosmetyki“ warszawskiej, znakomicie redagowanej przez znanego dermatologa Dra Zamen-

Niemal w letargu pozostaje organizm wielu przez 11 miesięcy w roku. Miesiąc 12 poświęca się willegiaturze, lecz i w tym miesiącu, tryb życia wielu bywa dalszym ciągiem zasypiania funkcji żywotnych, albowiem w bezwzględnym spoczynku szukają pokrzepienia kuracyusze, zwłaszcza polscy, nieświadomi postępowania, pogłębiającego coraz bardziej letarg przemiany materii. Wręcz odmienne są pojęcia w zakresie pielęgnowania zdrowia u innych narodów. Przypatrzmy się fizyognomii Berlina lub Wiednia w niedziele i święta. Już wczesnym rankiem roi się od tłumów turystów, spieszących za miasto, gdzie wśród ćwiczeń gimnastycznych i różnorodnych sportów spędzają dzień cały w blasku słońca, owiani ożywczym powietrzem. W godzinach południowych odczuwa się wyludnienie wzmiankowanych miast, bo z wyjątkiem ziewających przeciągle dorożkarzy i tu i ówdzie snujących się leniwie grup przejezdnych (przysiągłbym, że to są chwilowo bawiący... Polacy), nie napotkasz mieszkańca z tych grodów. A u nas? Wycieczki stały się wprawdzie modne, lecz przemianę materii pobudzają przy tej sposobności... konie, powozy i samochody, a w zakładach kąpielowych wybiera się często ku-

Lecznica Związkowa: Zakład ginekologiczny.

hofa, zamieściłem szereg prac z zakresu regeneracji nadwątlonego całoroczną pracą organizmu, dokąd czytelników naszych odsyłały. Szczupły kącik w „Przeglądzie zdrojowym“, pozwala nam ledwie na streszczenie ważniejszych ustępów dla tych czytelników, którzy nie mieli dotąd sposobności zapoznać się bliżej z wzmiankowanym, godnym polecenia, wydawnictwem.

Mało jest wybrańców losu, którzy mogą sobie pozwolić na racjonalny tryb życia, większość natomiast skazana jest z powodu warunków życia na zaniedbywanie podstawowych wprost zasad higieny.

racyusz na pieszą wycieczkę... do zarządu zdrojowego ze skargą na brak odpowiedniej liczby — ławek.

Zdrowie, a tem samem świeży, młodociany wygląd, zależą przedewszystkiem od normalnego składu krwi, która powinna w swym obiegu dotrzeć do najdrobniejszych gałązek układu naczyniowego, celem odżywienia obwodowych narządów organizmu. Postulat ten arcyważny osiągnąć można, gdy akcja serca odbywa się energicznie, a ściany naczyń nie uległy zwyrodnieniu wapnistemu. Przy zwolnionej bowiem akcji serca i zwapniałych ścianach naczyń krwionośnych, cierpią nietylko narządy wewnętrzne,

A. Pruszyński

zakład art.-litograficzny

w Krakowie, ulica Pijarska 1. 17.

Wszelkie druki dla zdrojowisk i uzdrowisk.

projektuje i wykonuje **afisze artystyczne na wystawę Balneologiczną w 1911 roku** odbyć się mającą. — **Algrafia. Akwaforta.**

Kraków,
Floryańska
l. 37.

Dr. LUSTER
specjalista lekarskiej kosmetyki
i chorób włosów.

Kraków,
Floryańska
l. 37.

ale w wyższym jeszcze stopniu obwodowe, a zatem te, które najbardziej od serca są oddalone, do tych należą: mózg, skóra i włosy.

Pamiętać należy, że każdy w nieczynności pozostający narząd z wolna zanika, wręcz zaś przeciwnie dzieje się przy miarowej pracy wszelkich narządów. W pierwszym zatem rzędzie muszą zakończenia naczyń krwionośnych być czynne, t. z. powinny się rozszerzać i zwężać, bo tylko w takich warunkach zachowują elastyczność i przepuszczalność dla ożywczego osocza krwi.

Aby zaś wprawić je w ruch, musi być siła ssąco-tłocząca serca odpowiednio przystosowana do tego celu, a dalej, co niemniej jest ważne — narządy same, a zwłaszcza mięśnie i mózg powinny pomocniczo pracować.

Wszelkie wymienione warunki odpadają u osób, prowadzących życie siedzące, gnuśne i spijających ponad wymagania organizmu. Wśród takich warunków bywa akcja serca zwolniona; krew przepływa wprawdzie przez drobne gałązki tętnic, jednakże osocze krwi nie przeciska się przez ich ściany, nie odżywia danego narządu, a tętnice pozostają — beczynne. Skóra, pozostająca przez dłuższy czas pod wpływem takiego stanu rzeczy, staje się martwą, ciastowatą, pokrywa się zmarszczkami, a co gorsza pergaminowacieje w następstwie braku „soków“, nieodzownych do jej odżywienia i nadania jej normalnej pulchności.

Zaznaczyć winniśmy, że utrata elastyczności skóry u osób używających mało ruchu, sprowadza, zwłaszcza u kobiet, obwisanie ściany brzusznej i biustu, otyłość nadmierną brzucha i bioder, pozostającą w stosunku do szczuplej zwykle i zniekształconej często klatki piersiowej, a zatem deformację wysoce nieestetyczną.

Jedynie tylko częsty spacer, gimnastyka i higieniczne sporty, z zachowaniem wszelkich reguł odnośnie do wygodnej odzieży (gorset!) i pory dnia, może skierować odżywczy strumień krwi, odświeżonej przyspieszonym odychaniem, do obwodowych części ciała. Ruch ciała w otoczeniu świeżego powietrza należy do najpotężniejszych czynników, regenerujących objawy przedwczesnej tudzież fizyologicznej starości. Jeden z wybitnych amerykańskich lekarzy zauważył u kilku przedwcześnie osiwiłych pacjentów, którym zalecił pobyt w Alpach, celem pobudzenia przemiany materii, zupełną regenerację barwika włosów do pierwotnej ich barwy.

Naturalnie, że uwagi powyższe odnoszą się do ludzi zresztą zdrowych. Wyjeżdżającym dla specjalnego leczenia pewnych przypadłości, zalecamy zwrócić się do lekarza zdrojowego po wyczerpujące wskazówki, dotyczące się trybu życia w miejscu pobytu.

O niektórych metodach odmładzania organizmu i racjonalnego pielęgnowania urody w porze wywcześnie leńich, zamieścimy prace w następnych numerach.

Dr. Luster.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Odpowiedzi Redakcyi.

(Tylko abonentom naszego pisma odpowiadamy i udzielamy fachowych rad i wskazówek kosmetycznych).

Maryi. W czasie, gdy skóra twarzy „swędzi i pali“, nie wolno posługiwać się mydłem. Puder w takich razach jest wskazany, jednakowoż radzimy użyć do tego zwłaszcza celu mączki ryżowej z apteki, bo często bywa w pudrach domieszka ołowiu, który zadrażniłby bardziej cerę.

S. Z. Przeciw przyszczoł twarzy masaż nic nie pomoże; raczej pogorszy przypadłość.

Rzeszów — *A.* Proszę się zwrócić do firmy: Reim i Ska w Krakowie, Linia A—B, gdzie wszelkie higieniczne kosmetyki są na składzie.

Be. Ge. Gorset warunkuje obniżanie się biustu. Brzmi to dla laika paradoksalnie, a jednak tak jest w istocie, albowiem narząd stale podpierany i uciskany — wiotczeje. U dziewcząt wiejskich, które jak wiadomo — gorsetem nie posługują się, a nadto ułatwiają pracą fizyczną krążenie krwi, zachowuje biust jędrność i klasyczne kształty.

P. R. Przerzedzone włosy dadzą się systematycznym leczeniem zagęścić.

Stan. Wrażliwa cera nie znosi białej wazeliny z powodu zawartości kwasu siarkowego, używanego do fabrykacji tego preparatu. Wskazany byłby raczej: krem miltinowy.

Z powodu braku miejsca, zamieścimy dalszy ciąg odpowiedzi na liczne zapytania prenumeratorów w następnym numerze.

W kwestyach naszych zdrojów oraz turystyki, prosimy zwracać się listownie do Redakcyi i Administracji „Przeglądu“, Kraków, Pańska 5, natomiast w sprawach z zakresu kosmetyki lekarskiej wprost do lecznicy lekarsko-kosmetycznej Dra Lustera, Kraków, Floryańska 35. Wszelkich informacyj tak w piśmie, jak listownie udziela się bezinteresownie prenumeratom „Przeglądu“.

REIM i SKA polecają najtaniej **Kraków, Rynek 37, Linia A—B**

Wyśmienite środki kosmetyczne: Krem i płyn przeciw zmarszczkom, Krem „BANZAJ“ przeciw opaleniu. Krem angielski Dra Orgleya przeciw piegom, — TRICHOBION i SCHAMPOO—TAROOL do mycia głowy i przeciw łupieżowi. — „KASCHA“ środek zupełnie nieszkodliwy do farbowania siwych włosów. — PRZYBORY DO KOSMETYKI.

Przybory kąpielowe i do podróży. Wanny gumowe i miednice.

GŁÓWNY SKŁAD MYDEŁ PRZETŁUSZCZONYCH || PERFUMY, MYDŁA i PUDRY KRAJOWE, MALINOWSKIEGO. FRANCUSKIE i ANGIELSKIE.

KORRESPONDENCYE.

ECHA LETNIE Z NAD PRUTU...

Łanczyn, w maju 1910.

Doszedł nas majowy numer „Przeglądu z-k-t” i chcieliśmy prosić o wzmiankę naszego Łanczyna, bo tyleśmy walczyli tak samo jak sąsiednia Dora, taka sama tu „parada” jak w pobliskim Delatynie... I kąpiele w Prucie mamy i spacerujemy w lasach (kameralnych!) i po wzgórzach, i lekarza mamy swego (Dr. E. Pasiecznicki) i kaplicę polską i kolej i pocztę i rządowe saliny i „magazyny” z wszystkimi potrzebnymi towarami, — a poszczycić się możemy dogodnymi warunkami życiowymi; nie ma tu spekulacyjnych

Lecznica Związkowa: Hall I. piętra.

will i pensjonatów, niema drożyzny i wyzyskiwania sezonowego... Innemi słowy: dziewiczo tu i patryjarchalnie i zacisznie i dobrze, o ile kto wypoczynku pragnie i pokrzepienia sił tanim kosztem; w tem tkwi cała właściwa aktualność naszego „sprostowania” rekomendacyjnego... A że do uzupełnienia tego ostatniego należy także zażalenie, zanosimy za pośrednictwem szan. Redakcyi „Przeglądu z-k-t” usilną prośbę do dyrekcji pocztowej we Lwowie — o umieszczenie skrzynki listowej na stacyi kolejowej, wszak większość letników mieszka w tzw. ulicy kolejowej, czyli, że do najbliższej skrzynki pocztowej we wsi jest niemal kilometr drogi. Z wdzięcznością i przyjemnością zanotujemy spełnienie tego naszego gorącego życzenia jako część składową naszej następnej „korespondencyi”... podczas haute saison'u...
Roman H. K.

Szczawnica, w maju.
W Szczawnicy z początkiem sezonu t. j. 20 maja, było już ze 30 osób. Zdaje się, że pierwszy sezon będzie wyłącznie chrześcijański, gdyż 13 i 14 czerwca przypadają święta żydowskie, które we wczesnem rozpoczęciu kuracyi stoją żydom na przeszkodzie.

Zupełnie po europejsku przedstawiają się zakładowe domy, odnowione przez administracyę hr. Stadnickiego.

Domy zostały całkiem przebudowane, nowym dachem pokryte, wewnątrz urządzone czystotką z umeblowaniem prostem, ale gustownem. Pierwsze to przykłady gospodarki nowego właściciela świadczą, że to, co będą robić, będą robić porządnie.

Za parę tygodni firma Nitsch ma rozpocząć ujmowanie źródeł Wandy i Szymona przy bezustannej asyście fachowego chemika.

Niebawem też zaczną się roboty koło parkowych łąk i budynku, w którym będą stały krowy, badane tuberkulina. Roboty te nie potrwać dłużej, jak kilkanaście dni i w połowie czerwca będzie wszystko skończone.

N.

Rabka w maju.

Pospieszam z wiadomością, że obecny właściciel p. Dr. Kaden poczynił przedwstępne kroki, celem zawiązania tow. akcyjnego, i są widoki szybkiego dojścia do skutku całej akcji.

B.

Delatyn, w maju.

Niezwykłe uroczyscie obchodziliśmy dzień poświęcenia łaźni solankowych. Uroczystość odbyła się 22

HYGIENICZNE — PRZETŁUSZCZONE

≡ MYDŁA TOALETOWE ≡

wyrobu

M. MALINOWSKIEGO

są sporządzone z zastosowaniem najnowszych wskazań nauki, 11 odmian zapachów kwiatów i z zapachem wody kolońskiej w cenie począwszy od 60 hal. — Wystrzegać się licznych naśladownictw.

Przybory do szycia i haftu i użytku domowego. Monogramy gotowe i do znaczenia. Torebki i paski. Portmonetki, portfele i papierośnice. Łańcuszki i sznureczki do zegarków i medalików. Lusterka, necesery i kasetki z przyborami oraz drewniane politurowane. Grzebienie, szczotki, szczoteczki, permydła, wody i pasty toaletowe. Gąbki naturalne i gumowe. Pończochy i skarpetki. Parasole. Korale prawdziwe wprost sprowadzone. Paciorki, kamyki i perełki do naszywania. Oczy sztuczne. Dewocyje. Herbata. Zabawki, gry towarzyskie i sportowe na każdą porę, oraz kasety samogrające poleca

Stefan Porebski Kraków, Rynek główny 32.

maja, w obecności gości ze Lwowa, Stanisławowa i i. Po Poświęceniu przez ks. kan. Drohomireckiego, przemówił burmistrz miasta p. K. Atlas, poczem goście zwiedzali Zakład. Łazienki są urządzone z prawdziwym komfortem, i nie ustępują w niczem tego rodzaju kąpielom zagranicznem. W łazienkach leczyć będą Dr. Bogdański i Dr. Harasowski.

Dr. Henryk Dobrzycki. 50 lat pracy publicznej.

Kto zna Henryka Dobrzyckiego, pełnego sił i życia, zdziwi się, gdy wyczyta, że obchodzimy 50-lecie, a właściwie 51-lecie, od chwili wstąpienia jego w szranki działalności publicznej.

Dobrzycki urodził się w Kaliszu w 1843 r., tu skończył szkołę realną i początkowo zamierzał kształcić się w malarstwie, choroba oczu stanęła jednak temu na przeszkodzie i w r. 1859 skłoniła go do rozpoczęcia studiów w Akademii medyko-chirurgicznej, później we Wrocławiu; w r. 1865 Dobrzycki otrzymuje stopień lekarza w Szkole Głównej i odtąd poświęca się medycynie. W r. 1866 zostaje lekarzem szpitala w Mieni, w r. 1879 otwiera tam pierwsze sanatorium ludowe i prowadzi je do r. 1882, w dwa lata później obejmuje zakład leczniczy w Sławucie i doprowadza go kwitnącego stanu obecnego, a prócz tego przez pewien czas prowadzi zakład leczniczy w Warszawie.

Zostawszy przewodniczącym w wydziale zdrojowisk w 1898 roku, Dobrzycki rozwija niezmierną na tem polu działalność. Był to najczynniejszy wydział warszawskiego Tow. higienicznego. Słowem i piórem zachęca Dobrzycki do popierania zdrojowisk krajowych, opracowuje projekt prawa dla miejsc leczniczych, wykazuje skuteczność wód krajowych, wydaje w tym celu tablicę porównawczą wód krajowych i zagranicznych, pisze przewodnik po zdrojowiskach polskich, organizuje lekarzy zdrojowisk, słowem skupia całą działalność balneologiczną w kraju około swojej osoby; i, kiedy po 10 latach ustępuje, widzi już owoce swej pracy w stopniowym rozwoju zdrojowisk.

Nie tylko jednak słowem i pismem, ale i czynem domaga się rozwoju. Nie mówiąc już o Sławucie, czynnie przyczynia się do uratowania Pieskowej Skały, bierze udział

w utworzeniu Tow. akcyjnego, którego przez trzy lata był prezesem.

Prócz tych zasług, Dobrzycki zrobił wiele, on to w r. 1893, po śmierci Fritschego zorganizował na nowo „Medycynę“, a w r. 1908, połączył ją z „Kroniką lekarską“; on również był inicjatorem utworzenia wydziału prasy lekarskiej na zjazdach międzynarodowych. Pol. Tow. Baln. i Komitet redakcyjny naszego „Przeglądu zdrojowo-kąpielowego“ przesyłają na tej drodze najserdeczniejsze życzenia: Ad multos annos.

Wiadomości bieżące.

Krynica budzi się do życia — osób sporo już zjechało, a zgłoszeń do Zarządu bardzo wiele. Łazienki, wille rządowe i prywatne odnowione, dom zdrojowy również. Kąpiele wyborne — woda istny szampan — zarząd nowy stara się, aby kuracyusze byli zadowoleni. — Lekarze są już w komplecie na miejscu. Pogoda prześliczna — ciepło, czasem tylko wiosenny deszczyk orzeźwi precudną, świeżą zieloność.

Przed kilku dniami odbyło się poświęcenie pensjonatu „Nałęczówka“ — pokoje urządzone z komfortem i gustem, pod względem higieny będzie to bezsprzecznie pierwszorzędny zakład w Krynicy, sądząc zaś z przyjęcia zaproszonych na poświęcenie gości, kuchnia nie znajdzie równej co do sposobu przyrządzania, czystości i obfitości.

Dnia 21 maja odbyło się pierwsze w tym roku posiedzenie Komisji zdrojowej pod przewodnictwem c. k. starosty Strzelbickiego — na porządku dziennym były bardzo ważne sprawy miejscowe.

Dnia 22 maja odbył się wspaniały pochód do parku do statuy Matki Boskiej na cześć koronacji cudownego obrazu w Częstochowie.

Budowa kolei Muszyna-Krynica postępuje nadspodziewanie w szybkim tempie — i możemy na podstawie łaskawie udzielonych nam informacji przez Kierownictwo przedsiębiorstwa dziś już powiedzieć, że linia ta mogłaby jesienią tego roku oddaną być do użytku publicznego, gdyby rząd i kraj mieli nieco dobrej woli do przeprowadzenia formalności urzędowych, potrzebnych dla odebrania trasy.

Bracia Pathé

W PARYŻU

TOWARZYSTWO AKCYJNE
z kapitałem 5,000.000 Fr.

ZASTĘPSTWO:

Stefan Grudziński i Tadeusz Berger

w Krakowie, ul. Szewska 10.

Telefon Nr. 305.

Telefon Nr. 305.

POLECA

znakomite Pathéfony

do grania bez igły, szafirem, na płytach nie niszczących się zupełnie. Repertuar płyt we wszystkich językach. — **Co miesiąc nowości.** — Naprawy i przeróbki we własnej pracowni.

P. T. Właścicielom zdrojowisk kinematografów, większych hoteli, restauracji itd. zwraca się uwagę na koncertowe szafkowe Pathéfony z płytami o średnicy 50 cm., które zastępują w zupełności orkiestrę. Reprodukcyja bardzo głośna i czysta. Obsługa łatwa. Oprócz orkiestry wspaniałe śpiewy. — Wydatek niewielki jednorazowy. **Cenniki i wyjaśnienia darmo i oplatnie.**

Jesteśmy upoważnieni do oświadczenia, że plotki rozsiewane przez jakieś indywiduum o tyfusie w okolicach Ojcowa, są wymysłem najgorszego gatunku, że ani w Ojcowie samym, ani też w okolicy Ojcowa nie było wypadku nawet podobnego do tyfusu.

Wystawa balneologiczna w 1911 r. w Krakowie z okazji XI Zjazdu polskich lekarzy i przyrodników. Przygotowania do wystawy balneologicznej postępują różno naprzód. Na ostatnim posiedzeniu Pol. Tow. Baln. ułożono w głównych zarysach kwestyonyusz, który interesowanym będzie rozestany, a o którego rychłe i dokładne wypełnienie najuprzejmiej i najusilniej upraszamy. Ostateczne zredagowanie kwestyonyusza polecono komitetowi ściślejszemu, złożonemu z prezesa prof. dra Pareńskiego i dra Zanietowskiego, oraz dra Frączkiewicza.

Opis Lecznicy Związkowej w Krakowie, zamie-

Zwalczanie gruźlicy. Na posiedzeniu komisji sanitarnej miasta Krakowa z dn. 10. V. b. r. uchwalono na wniosek Prof. Dra Pareńskiego krzewić przeciw gruźlicy ostrzeżenia zapomocą napisów na pudełkach zapalek.

Narodowe Towarzystwo zwalczania gruźlicy w Stanach Zjednoczonych, postanowiło po dworcach kolejowych, poczekalniach itp. umieszczać ogromne afisze przedstawiające obrazowo następstwa gruźlicy nie leczonej.

Do Zdrojowisk. Kupcy tutejsi za pośrednictwem naszym zwracają się do Zarządów zdrojowisk o nadsyłanie listy gości, szczególnie do cukierni, kawiarni, hoteli i t. d.

Druga lista gości Krynickich wykazuje osób 560.
Ogłoszenie subskrypcyj. Zwracamy uwagę P. T. Kolegów i Czytelników naszego pisma na ogłoszenie subskrypcyj na Zakład wodolecznicy Dra A. Chramca w Zakopanem.

Lecznica Związkowa: Pokój chorych.

szony w niniejszym numerze, podajemy głównie z tych względów, aby nie tylko naszym, ale także i zagranicznym tego rodzaju zakładom dać wzór urządzeń, jakich wiedza i nauka obecnie wymaga. Dodać musimy, że koszty budowy i urządzenia „Lecznicy“, aczkolwiek bardzo wobec tego znaczne, bo dochodzące do 800.000 koron, sownie się nagradzają, bo „Lecznica“ prosperuje i rozwija się świetnie, zgłoszeń bardzo wiele — nie tylko lekarze, ale i publiczność chwalą opiekę, czystość, pożywienie i t. d.

W następnych numerach podamy kolejno w celach informacyjnych i urządzenia innych zakładów krajowych, aby przekonać Lekarzy i Publiczność, że nie potrzeba grosza zagranicę wywozić.

Odkazanie wagonów kolejowych. Dzienniki słusznie podnoszą niedostateczne odkazanie i oczyszczanie wozów osobowych, krążących między Krakowem, Sączem a Zakopanem, a przewożących znaczną liczbę osób z gruźlicą otwartą.

Z różnych stron. Polski Związek lekarzy (przyrodników w Petersburgu odbył 7 (20) V. b. r. posiedzenie, na którym prof. Zaleski miał wykład: „O promieniu twórczości wód mineralnych“ z których obszernie streszczenie postaramy się w jednym z następnych numerów naszego pisma umieścić.

ODPOWIEDZI REDAKCYI.

P. Szymańska w G... W tym wypadku może Pani używać mydło Malinowskiego.

Dr. S. P. Serdecznie dziękujemy. O staraniach otrzymania dzierżawy Morszyzna wiemy, także i o innych. Na razie czekamy ze spokojem, a w swoim czasie materiał użytkujemy. Szwagier się śmieje.

Leon Grabowski w Krakowie

Magazyn konfekcji damskiej

PLAC MARYACKI L. 9.

(Róg Rynku głównego).

Telefon 990.

Magazyn sukien męskich

nagrodzony złotymi medalami w Paryżu i Londynie

Szpitalna 36, vis a vis teatru miejskiego.

Telefon 561.

Redaktor odpowiedzialny :
Dr. Jan Frączkiewicz.

KRYNICA „pod Orłem“
od 21 lat
Dr. Zygmunt Askenazy
do chorób kobiecych.

Dr. Jan Frączkiewicz

Prymaryusz oddziału chorób wewnętrznych Szpitala
jubil. OO. Bonifratrów

ordynuje od 11—12 przed poł. i od 3—5 po poł.

Kraków, ulica Jabłonowskich L. 2,

(róg ulicy Straszewskiego) naprzeciw Uniwersytetu Jagiellońskiego.
Telefon Nr. 2016/VIII.

Dr. S. FILIPKIEWICZ

ordynuje jak lat ubiegłych od 1 maja w Cieplicach
Trenczyńskich.

Brozury w księgarni Krzyżanowskiego w Krakowie.

GAZETA PONIEDZIAŁKOWA

jedynе pismo polskie

wychodzące co tydzień w poniedziałek o g. 6-tej rano.

Gazeta poniedziałkowa przynosi najświeższe wiadomości polityczne, lokalne, o wszystkim, co stało się na świecie w niedzielę, temsamem więc daje czytelnikom zamiejscowym w poniedziałek, przez ekspedycyowanie pierwszymi pociągami, pełny obraz niedzielnych wydarzeń.

Przedpłata roczna wynosi z przesyłką pocztową K 6.—
Administracja „Gazety Poniedziałkowej“ : Kraków,
Rynek 8 (Drukarnia Korneckiego i Wojnara).

Dr. J. SCHARF

w Karlsbadzie

zmienił pomieszkanie i ordynuje obecnie w „Postgebäude“ na Markt, naprzeciw Marktbrunu.

Zakład wodolecznicy i Sanatorium
SPECYALISTY CHORÓB NERWOWYCH

Dr KUPCZYKA

Kraków, ul. Szujskiego 11 — otwarty przez cały rok.

Lecznica Dra A. Tarnawskiego

w Kosowie (za Kołomyją)

otwarta od 1. maja do końca października.

Międzynarodowe Przedsiębiorstwo Handlowe
(szczególnie z Rosyą)

N. KATZNER DOM HANDLOWO-KOMISOWY

w Podwoleczyskach, Wołoczyskach, Brodach i Radziwiłłowiu

Stałe taryfy przewozowe (stawki) do Rosyi i z Rosyi wraz z wszelkimi kosztami i fachowe oclenie. Wywóz wełny drzewnej, desek na skrzynki do jaj, brusków i toczydeł dla kos żniwiarek. Sprzedaż węgla kamiennego, koksu i antracytu. Herbata w oryg. paczkach z ces. rosyjską rządową banderolą.

„NIWA POLSKA“

największy w Galicyi i najtańszy tygodnik ilustrowany, poświęcony sprawom politycznym, społecznym, ekonomicznym i literackim.

Nader obfity dział beletrystyczny. Dobre powieści. Interesujące ilustracje aktualne. Co tydzień duży albumowy obraz.

Pismo to rozpowszechnione bardzo w szerokich kołach społeczeństwa nadaje się do wszelkiego rodzaju ogłoszeń i reklam.

Cena abonamentu bardzo niska, wynosi kwartalnie 3 K (wydanie na tańszym papierze 2 K 40 h.).

Adres Administracji : Kraków, ul. Pawia
l. 8, II. p.

TAPETY

wszelkiego rodzaju LINCRUSTA najlepsza imit. lamperyi drzewnej. SZTUKATERYJE na sufity.
LISTWY białe i złote i t. p. — poleca

W. ADAMSKI — Lwów,
HOTEL ŻORŻA.

TAPETOWANIE PRZYJMUJE Z ROBOTĄ. — WZORY Z CENAMI WYSYŁA.

Septyczne katary

jelit i bolesne biegunki można razem wyleczyć

CZESKĄ WODĄ GORZKĄ

SARATICA.

ZARZĄD SARATICY W KRZENOWICACH NA MORAWACH.

LEPSZY OD KALOMELI!

LEPSZY OD KALOMELI!

Ogłoszenie subskrypcyj.

Zakład wodoleczniczy Dra Andrzeja Chramca w Zakopanem Towarzystwo akcyjne.

2.000 sztuk akcji po 200 K nominalnej wartości = 400.000 K.

Reskryptem z dnia 7 maja 1910 L. XIII 1343/1 udzieliło c. k. Namiestnictwo we Lwowie Drowi Andrzejowi Chramcowi, Jadwidze Chramcovej w Zakopanem, Bankowi Krajowemu Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim i Wiedeńskiemu Bankowi związkowemu Filii w Krakowie ostatecznego pozwolenia na założenie Towarzystwa akcyjnego pod firmą:

„Zakład wodoleczniczy Dra Andrzeja Chramca w Zakopanem Towarzystwo akcyjne“.

Powyzszym reskryptem zatwierdzono także statut Towarzystwa. Kapitał akcyjny wynosi 1,000.000 K, jest rozdzielony na 5000 sztuk akcji nominalnej wartości po 200 K niepodzielnych i opiewających na okaziciela. Kapitał akcyjny może być uchwałą Walnego Zgromadzenia do 2,000.000 K bez, a ponad tę kwotę za zezwoleniem c. k. Rządu powiększony.

Towarzystwo przyjmuje od Dra Andrzeja Chramca Zakład wodoleczniczy w Zakopanem, t. j. przedsiębiorstwo bez wszelkich ciężarów i należące do tego zakładu:

- Nieruchomości t. j. grunta i budynki objęte wykazem hipotecznym l. 521 gm. kat. Zakopane;
- Całe urządzenie t. j. inwentarz martwy i żywy, według opisu z daty Zakopane 31 grudnia 1909 za cenę szacunkową 800.138 K i wzamian za ten aport daje Drowi Andrzejowi Chramcowi 3000 sztuk akcji po nom. 200K w nom. kwocie K 600.000, przyjmuje na siebie do zapłaty dług amort. ciążyący na powyższej nieruchomości na rzecz Banku Krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskim w resztującej kwocie 173.934 K i wypłaca mu gotówką 26.204 K, razem K 800.138.

Dr Chramiec zobowiązuje się przez lat 12 prowadzić lekarsko-zawodowe i administracyjne kierownictwo przedsiębiorstwa.

Dr Andrzej Chramiec nie wycofuje swego kapitału z przedsiębiorstwa, ale pozostaje akcyonariuszem z kwotą 600.000 K. Kwota 400.000 K uzyskać się mająca za gotówkę w drodze subskrypcyj, jakoteż kwota 1,000.000 K uzyskać się mające przez podwyższenie

kapitału akcyjnego na 2,000.000 K, będzie użyta na inwestycje. W szczególności wybuduje się dom murywany, obejmujący 100 pokoi, budynek administracyjny dla pomieszczenia kuchni, magazynów, lodowni, mieszkań dla służby, pralni elektrycznej, wprowadzi się różne ulepszenia w parku, uzupełni inwentarze tudzież urządzenie, a w dalszym ciągu wybuduje łazienki, dwa pawilony dla gości, tudzież budynek, obejmujący kawiarnię, restaurację, salę balową, czytelnię i t. d. Na podstawie faktycznych danych można się spodziewać, że przejście tego przedsięwzięcia przez Towarzystwo akcyjne ma widoki powodzenia, rozwoju i rentowności kapitału akcyjnego.

Wartość Zakładu została ustalona przez szczegółowe oszacowanie.

Oszacowania dokonali rewizorzy przez c. k. Namiestnictwo dla Towarzystw akcyjnych zamianowani, a przez Izbę handlową w Krakowie delegowani. Znacząco zbadali także księgi Dra Chramca z ostatnich lat pod względem rentowności przedsiębiorstwa. Operaty szacunkowe i sprawozdanie rewizorów przedłożono c. k. Ministerstwu spraw wewnętrznych, które je zbałało i na podstawie wyniku badania udzieliło koncesyj,

Rentowność Zakładu została książkowo stwierdzona.

Dochód brutto wynosił w roku 1908 . . . K 263.588
1909 . . . K 267.698

Dochód netto wynosił około 12½%.

Towarzystwo obejmuje interes kwitnący, cieszący się rozgłosem, przeto kapitał akcyjny nie jest narażony na ofiary, jakie każde nowe przedsiębiorstwo z początku za sobą pociąga i wobec tego należy się spodziewać, że już pierwszy rok administracyjny przyniesie **odpowiednią dywidendę.**

Należy podnieść okoliczność, że Towarzystwo obejmując rentujące się już dzisiaj przedsiębiorstwo, nie płaci Drowi A. Chramcowi specjalnego ekwiwalentu za wartość interesu, co wpływa bardzo dodatnio na ocenę wartości aportu, którego wysokość rzeczoznawcy oznaczyli tylko na podstawie rzeczywistej wartości.

Zaproszenie do subskrypcyj.

Na podstawie powyższego prospektu przedkładamy do subskrypcyj nominalnej wartości 2000 sztuk akcji po 200 K = 400.000 K. „Zakładu wodoleczniczego Dra Andrzeja Chramca w Zakopanem Towarzystwo akcyjne“.

Subskrypcya odbędzie się w czasie od

23 maja do 5 czerwca 1910.

Subskrypcje przyjmować będą:

W Krakowie: Filia Banku kraj. Królestwa Galicyi i Lodomeryi, Wiedeński Bank Związkowy Filia w Krakowie, Dom handlowy Alberta Mendelsburga;

We Lwowie: Bank kraj. Królestwa Galicyi i Lodomeryi, Wiedeński Bank Związkowy Filia we Lwowie;

W Przemyśle: Wiedeński Bank Związkowy Ekspozytura w Przemyśle;

W Warszawie: Warszawski oddział Banku handlowego w Łodzi, Warszawa H. Wawelberg, Wm. Landau;

W Łodzi: Bank handlowy w Łodzi, Wm. Landau. Subskrypcya odbywa się pod następującymi warunkami:

1. Cena subskrypcyjna wynosi po 200 K za akcję nominalnej wartości 200 K;

2. Subskrypcya następuje na formularzach zgłoszenia;

3. Przy subskrypcyj złożoną być winna cała równowartość w gotówce, albo w papierach wartościowych;

4. Przydzielenie nastąpi jak najrychlej po ukończeniu subskrypcyj za uwiadomieniem subskrybentów.

Kraków w maju 1910 r.

Dr. Andrzej Chramiec, Jadwiga Chramcowa, Bank kraj. Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. Ks. Krakowskim, Wiedeński Bank Związkowy Filia w Krakowie.

Wina francuskie 1 fl. Graves białe K. 2·50
 1 " " super " " 3·00
 1 " St. Estephe czerw. " 3·00

POLECA

WOJCIECH OLSZOWSKI w Krakowie, Mały Rynek róg Szpitalnej.
 Jednorazowa próba przekona każdego o jakości.

Zakład dyetetyczny w Krynicy

otwarty od 1 maja do 30 września. — (W maju, czerwcu i wrześniu o 25° taniej).

Zakład mieści się w osobnym, na ten cel wybudowanym gmachu, w środku Zakładu zdrojowo-kąpielowego w Krynicy, i otoczony jest w około ogrodem.

Pokoje duże, widne, z balkonami, wygodnie umeblowane, z piecami, z doskonałą pościelą i staranną służbą. — Dwie sale, jadalnie, czytelnie i werandy. Oświetlenie elektryczne. Wodociągi. — Leczenie dyetetyczne. — Wszelka staranna opieka.

Adres Zarządu: **Dr. Skórczewski w Krynicy.**

Nr. telef. 86. = Założony w r. 1838.

DOM SPEDYCYJNY

I KOMISOWY

Dworzec kolejowy, pawilon odjazdowy

H. MENDELSONN

W KRAKOWIE.

Właściciele: **F. A. i M. WACHTLOWIE.**

FILIE: W Boguminie (Oderberg), Oświęcimie i Szczakow. Biuro spedycyjne c. k. uprzyw. kolei półn. Ces. Ferdynanda. Przedsiębiorstwo dowozowe c. k. austr. kolei państw. w Krakowie. Komercałny korespondent c. k. austr. kolei państw. dla szlaków galicyjskich. Przewóz mebli w patentowanych wozach meblowych. Posyłki zbiorowe, pospieszne i ciężarowe. Oclenia przesyłek zagranicznych. — Przesyłki międzynarodowe po cenach ryczałtowych.

SYRÓP HYPOPHOSPHIT

COMP. DR. EGGER

zawiera w jednej łyżeczce: żelaza 0. 05, wapnia 0. 10, potasu 0. 06, sodu 0.06, chininy 0.005 i strychniny 0.00005, soli kwasu fosforowego i odpowiednio do farmakopei Unit. St.

S. Hypophosphit comp. Dr. Egger

jest dzielnym środkiem w przypadkach niedokrewności, nerastenii, rozmaitych schorzeniach narz. nerwowego, w krzywicy, zółtach, jest nieocenionem tonicum dla ozdrowieńców; bywa też podawany w pierwszorzędnym klinikach, jak: w klinice Rady dworu prof. Kraff-Ebinga, prof. Felsereichera, prof. Fingera, prof. Mračka, prof. Jendrasika, prof. Rosthorna itd.

Cena za jedną 500-gram. flaszkę 4 K. 80 h. — Za 250-gram. 2 K. 40 h.

Główny skład: dla Galicji wschodniej w aptece Piotra Mikolasza we Lwowie; dla Galicji zachodniej w aptece Konstantego Wiszniewskiego w Krakowie.

Główny skład i wyrób: **Apteka „Reichspalatin“** Budapest IV. Waitzner Boulevard 17.

MASZyny
 do szatkowania
 pędzone elektrycznie.
PRASY
 do tłoczenia kapusty
 są mechaniczne.
Dobroć i czystość kapusty
jest zapewniona!!

Fabryka zaopatrzona w najnowsze urządzenia i maszyny — odpowiada wszelkim wymogom higieny.

Fabryka dostarcza

doborowy towar w każdej ilości ponad 50 kg. tak P. T. Kupcom, jak i Osobom prywatnym we własnych lub też dostarczonych naczyniach.

V

Przedsiębiorstwo dla oświetlenia i przeniesienia siły

Inż. RUDOLFA POPPERA w Krakowie

zaprzyśięzonego rzeczoznawcy przy c. k. Sądzie krajowym

Telefon Nr. 484. Starowiślna 16. Telefon Nr. 484.

Wykonuje instalacje oświetlenia elektrycznego dla domów, sklepów, mieszkań, hoteli, tartaków, młynów, cegielń, kopalń, fabryk, wil, pałaców, drojowisk, gospodarstw rolnych i t. p. . t. p.

Budowa centralnych stacji elektrycznych — Instalacja dzwonek elektrycznych, telefonów i gromochronów

Własne warsztaty reperacyjne.

Sprzedaż hurtowna i częściowa materiałów instalacyjnych, motorów, dynamo-maszyn, wentylatorów, aparatów, lamp łukowych, drutów, kabli, aparatów mierzących, regulujących i kontrolnych.

Fabryka elektrotechnicza

wyrób wszelkich materiałów instalacyjnych oraz **aparatury własnego pomysłu.**
Projekty, porady techniczne, kosztorysy i cenniki na żądanie.

„AUTO“

W KRAKOWIE

Plac Szczepański L. 2.

Wyłączne zastępstwo **na Galicyę Aust. Daimlera** wszelkie przybory automobilowe. — Pneumatyki, Benzyna, Oliwa, fabryczny skład angielskich przyborów sportowych. — Tennis, Piłka nożna, Hockej Golf. Sport turystyczny letni i zimowy.

Galic Auto Garage

SKA Z OGRAN. ODPOW.

Oficyalna Garage Galicyjskiego Klubu Automobilowego. Pierwszy a najlepszy fachowy warsztat reperacyjny wykonuje takowe pod gwarancją. Garagowanie wozów.

Kraków, Smoleńsk L. 29.

WODOCIĄGI

dla miast, gmin, folwarków, fabryk, ogrodów, gmachów publicznych, domów prywatnych, itd. Poszukiwanie, uchwycenie źródeł. **Wiercenie studzien.** Ustawianie pomp. Instalacje domowe z klozetami, łazienkami i t. d. **Zakłady kąpielowe i hydropatyczne.**

projektują i wykonują:

Inż. LEONARD NITSCH i Ska w Krakowie, ulica Kolejowa L. 18.

Najlepsze referencje z dotychczas wykonanych robót. — Kosztorysy bezpłatnie.

CENTRALNE OGRZEWANIE

wszelkich systemów i wentylacje. Łaźnie, Mechaniczne pralnie, Suszarnie dla białizny, drzewa i t. p.

Żądajcie wszędzie:

„LAKTOLU“ mleka kwaśnego według metody prof. Miecznikowa.

„LAKTO-TEROLU“ mleka z żelazem dla niedokr. dzieci i dorosłych.

Zakład główny „LAKTOL” Kraków, Podwale 5.

FILIE i ZASTĘPSTWA:

Lwów: Pańska 27.

Zakopane: Krupówki 25.

Krynica: „Willa pod Kosynierem.

Berlin: 58 Weissenbargerstrasse 27.

Szczawnica: „Na Miedziusiu“.

Rabka: Apteka w Zakładzie.

Apteka pod złotą gwiazdą

Piotra Mikolascha

WE LWOWIE.

wyrabia Syrup Sulfogwajakolowy, Syrup gwajakolowy z Kolą w działności zupełnie identyczny z Siroliną firmy Hoffmann La Roche według orzeczenia Komisji Przemysł. Tow. Lekars. we Lwowie. O 50% tańszy od Siroliny. Syrup Sulfogwajakolowy kosztuje kor. 2'00, Syrup gwajakolowy z Kolą 2'50. Wzdaje się tylko na przepis lokarski i poleca ustalonej sławy **Wina lecznicze** przez Dra Mikolascha pierwsze w Austrii w r. 1870 wprowadzone. Wino Chinowe, Chinowo-żelaziste, Kaskarowe, Condurango, Borówkowe, Rumbarbarowe, Pepsynowe, Cola, Peptonowe, Malaga, Tokaj stary — Cognac najlepszy.

Zaopatrzone atestami pierwszorzędnymi powag lekarskich i naukowych.

Główny skład wszystkich specyfików krajowych i zagranicznych.

ZAKŁAD ORTOPEDYCZNY Dra V. CHLUMSKY'EGO

Profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego

W KRAKOWIE, RYNEK KLEPARSKI 12. Telefon 540.

(Osobny budynek połączony z ogrodem).

Leczenie skrzywień kręgosłupa i kończyn, chorób stawowych, gimnastyka lecznicza, masaż — Aparaty motorowe mechanoterapeutyczne, leczenie gośćca i chorób stawów gorącym powietrzem. Aparat Roentgenowski. Kursa masażu dla lekarzy. Własny wyrób ortopedycznych przyrządów, gorsetów, pasów brzusznych, bandaży przepuklinowych. Robotnicy Hessinga.

Zakład otwarty cały rok i prowadzony tylko przez lekarzy.

Rok założenia 1869.

MIĘDZYNARODOWE TRANSPORTY DOM SPEDYCYJNO-KOMISOWY GOLDLUST i Spółka

Kraków, ul. Lubicz L. 7.

Brody, Podwołoczyska, Czerniowce.

Przedsiębiorstwo składów towarowych
przewozu mebli wozami patentowanymi.

FILIE: Lwów. Sykstuska 26. — Szczakowa-Graniczna. — Nadbrzezie, przystań nad Wisłą. — Radziwiłłów-Wołoczyska.

ZJEDNOCZONE AUSTRYACKIE
AKC. TOWARZYSTWO ŻEGLUGI PAROWEJ
przedem

Austro-Americana" & Fratellii Cosulich"

Jeneralna agencja dla Galicji i Bukowiny.

Telegramy: Goldlust.

Telefonu Nr. 58.

Józef Gorecki

Fabryka siatek, mebli,

Konstrukcji żelaznych i wyrobów ornam.
kutyh

w Krakowie, ul. św. Wawrzyńca L. 26.

Telefon Nr. 277.

Magazyn: ul. Starowiślna L. 44

(parter).

Dra J. Maciejewskiego w Kissingen

SANATORYUM

Ludwigstrasse 16.

„Quo vadis“ Bawarya.

Zakład dyetetyczno-fizykalno-wodolecznicy
otwarty od 15 kwietnia do 31 października.

dla chorób wewnętrznych, nerwowych i kobiecych. — Najnowsze urządzenia dla balneo- hydro- i elektroterapii, leczenie światłem i masażem. — Urządzenie nowoczesne, służba polska. Kuchnia dyetetyczna (także dla moich pacjentów, mieszkających poza Zakładem).

Pokój z całkowitem utrzymaniem od 10—14 kor. (4—6 rubli) dziennie — włącznie leczenia i zabiegów lekarskich od 16 koron (7 rubli) i wyżej. — Na życzenie prospekt.

DOM SPEDYCYJNO-KOMISOWY VORZIMMER i SPÓŁKA

W KRAKOWIE, UL. KOLEJOWA L. 1.

Telefon Nr. 80.

Przewóz mebli w patentowanych c. k. wozach meblowych.

Zastępstwa w znaczniejszych miejscowościach kraju i zagranicy.

Przedsiębiorstwo przesyłek zbiorowych i ciężarowych.

Załatwianie formalności cłowych.

Rozwóz wszelkich przedmiotów w zakresie spedycji
wchodzących.

Własny magazyn na dworcu kolejowym.

Adres dla telegramów: Vorzimmer Spedycya Kraków.

Konto pocztowej Kasy Oszczędności Nr. 64.463.

Lecznica Związkowa

Kraków, ulica Garncarska L. 11. — Tel. 1070.

Pierwszorządny Zakład cały rok otwarty. Najlepsze urządzenia pod względem higieny, estetyki, wygody i komfortu. — Przy pokojach osobne łazienki. — Sale operacyjne.

Dla porodów osobno urządzone pokoje.

Zakład medykomechaniczny i ortopedyczny. Pokoje do mięsienia dla mężczyzn i dla kobiet. Pracownia aparatów ortopedycznych. Zakład Roentgena. Laboratorium dla rozbiórów chemicznych, badania krwi i t. d.

Pokoje od 12 koron dziennie.